

Megjegyzés: Eörsi Mátyás (SZDSZ) válaszai közvetlenül a kérdések alatt dőlt betűvel.

A magyarországi országgyűlési választások előtt:

Kérdések a magyarországi parlamenti pártokhoz

1. Pártjuk előtt mennyire ismertek a nyugat-európai szórvány magyarok? A nemzettestben hol jelölik meg helyüket? Hogyan ítélik meg szervezeteik eddigi és jövőbeni tevékenységét?
 - a) Tudásuk, felkészültségük és kapcsolatrendszerük mint szellemi-kulturális, de egyben gazdasági tökélet is jelent Magyarországra javára. Vannak-e ezzel kapcsolatban elképzeléseik, terveik?
 - b) A nyugat-európai szórványok a Kárpát-medencében élő magyar szórványokhoz hasonlóan különösen veszélyeztetett helyzetben vannak. Szükségesnek tartják-e ezen nemzetrészek fennmaradását, pontosabban vannak-e velük kapcsolatban terveik?

Lódítanánk, ha azt állítanánk, hogy ismertek a nyugat-európai magyar szervezetek. Néha egy-egy képviselőjük megjelent a MÁÉRT-on, de nem volt soha sem világos, hogy valójában mekkora támogatottság – ha tetszik: legitimitáció – van mögöttük.

Mind a nemzettestben elfoglalt helyüket, mind tevékenységüket illetően a véleményem az, hogy mindkettő alapvetően rajtuk múlik. Amennyiben kellő aktivitással, értelmes, higgadt politikai agendával meg tudnak jelenni a magyarországi politikai téren, az hozzá fog járulni ahhoz, hogy Magyarországon fontos politikai szereplőnek tartsák. A nyugat-európai magyarok más helyzetből nézik a magyarság problémáit, mint az elszakított területen élő magyarok, a problémái és a tapasztalataik is eltérőek. Én személy szerint nagy örömmel venném, ha példát mutatnának abban, hogy a múltba fordulás helyett az Európai Unió Magyarországra sikerének a kiteljesítése a politika valódi célja.

Tisztában vagyok azzal, hogy Nyugat-Európában a magyar kisebbségként való lét sokkal nehezebb, mint a Kárpát-medencében, hiszen egymástól távol, kis közösségekben – ha egyáltalán – élnek a többségi nemzetben. Nagyon jó lenne, ha a kulturális és egyéb kötődésük fennmaradna és még inkább erősödne. Ám meglehetősen borúlátó vagyok abban a tekintetben, hogy a magyar állam mit tudna ebben tenni. A költségvetés szegény, és aligha hiszem, hogy az amúgy fontos gesztusokon túl anyagilag jelentős összeggel tudna hozzájárulni a nyugat-európai magyarság kötődésének erősödéséhez. Ha visszatérhetek a) alatti kérdésekre, úgy vélem, hogy a tehetősebb vállalkozó magyarok minden állami beavatkozás nélkül is vállalkoznak Magyarországon, és ez örömteli. Ám eszembe jut az is, hogy azok a magyarok, akik tehetősebbek, vajon miként tudnak maguk is hozzájárulni a nyugat-európai magyar közösségek magyarságtudatának erősítéséhez?

2. Mennyire tartják szükségesnek, hogy a Magyar Köztársaság alkotmányában a többi nemzetrészhez hasonlóan a nyugati szórvány magyarság is tételesen szerepeljen?

Nem tartjuk fontosnak, megítélésünk szerint az alkotmány alapvetően nem is erre való. Történelmi okok miatt érthető az alkotmány utalása a határon túli magyarságra,

ám nem ismerünk olyan alkotmányt (ettől még persze lehet ilyen), amely az ország határain túl élő, de a kultúrálisan a nemzethez tartozó etnikumot felsorolná.

3. Tervezik-e olyan állampolgársági törvény megalkotását ill. a meglévő olyan mérvű módosítását, amely kimondja, „magyar állampolgárságot minden magyarnak”?

Nem.

4. Tervezik-e a választási törvény kiegészítését, amelynek értelmében lehetővé válna a Magyar Köztársaság határain kívül élő magyar állampolgársággal rendelkező személyek választási jogának biztosítása (pl. levélbeni szavazás az illető magyar képviselőteken)?

Nem. Alapvető elvünk fennmarad, hogy továbbra is a Magyarországon állandó lakhellyel rendelkező állampolgárok szavazzanak.

5. Az eddigi támogatási rendszabályok jobbra nem érintik a nyugati szórvány magyarok szervezeteinek hathatós és folyamatos támogatását. Emiatt, de a szükséges kapcsolattartás miatt is vannak-e elképzeléseik olyan pártokon felül álló (tehát nem kormány) intézmény létrehozására, amely az említett célokat szolgálná?

A Szabad Demokraták Szövetsége a kisebb, olcsóbb állam híve, ezért új intézmény felállítását az adófizetők pénzén nem támogatjuk.

6. Mennyiben járulnak hozzá a MÁÉRT további erősítéséhez, történetesen a nyugati magyarság kontinentális szervezeteinek bevonásával, pontosabban tényleges tagságuk elismerésével strukturájának további kiépítéséhez?

Egyetértünk azzal, hogy a MÁÉRT minél színesebb legyen, és minden magyar legitimációval rendelkező szervezet részt vegyen a munkájában. Ám azt is fontosnak tartjuk, hogy a Magyarország határain túl élő magyarok helyzete nem váljék belpolitika i csaták áldozatává. A MÁÉRT-nak vissza kell adni a megalakulását követően fennállt szerepét, mely szerint döntéseit konszenzussal hozza. Erre sajnós a posztreferendumi időszakban vajmi csekély esélyt látunk.

7. A magyar szórványok fennmaradása nem utolsósorban a többségi államok velük szemben megnyilvánuló bánásmódjától is függ. Milyen mértékben vállalják esetenként az egyes államokban élő magyar szórványok identitásuk megőrzéséért vállalt törekvéseinek felkarolását az illető kormányok felé?

Felvállaljuk, csakúgy, mint eddig. Törekvéseinkhez azonban a többségi nemzetet és annak vezetőit megnyerni kívánjuk, tehát nem vagyunk hívei az erőszakoskodó, egyoldalú lépéseket tartalmazó politikának, mert az a tapasztalatunk, hogy ezek növelik a konfliktust a többségi nemzet és a kisebbségek között. Kívánatosnak tartjuk, hogy a kisebbségi konfliktust a lehetőség szerint bilaterális fórumok helyett multilaterális síkra terekljék. Ez fáradtságosabb, ám célravezetőbb, mert szövetségeseikkel többre megyünk, mint egyedül.